

Verksamhetsberättelse för Museiföreningen Stockholm-Roslagens Järnvägar 2020 Organisationsnummer 802009–0125

*Årsmötet 2020

Årsmötet hölls lördag 27 juni 2020 på Almunge Station. På grund av den världsomfattande pandemin som drabbat Sverige under vårvintern 2020 hade årsmötets skjutits upp. Först i juni var smittorisken så pass låg att ett årsmöte kunde arrangeras, fast utomhus intill godsmagasinet, i Almunge.

Årsmötet öppnades av styrelseordförande Johan Vinberg som summerade verksamhetsåret 2019. Tommy Werving valdes till mötesordförande och Erik Jacobsson till mötessekreterare.

Efter ny- och omval fick föreningsstyrelsen följande utseende:

Ordförande: Johan Vinberg (omvald, ett års mandat)

Vice ordf.: Jan-Olof Persson (omvald, ett års mandat)

Ledamöter:

Ewa Lindman (omvald, två års mandat)
Kent Segersten (omvald, två års mandat)
Hilde Klasson (ett års mandat kvar)
Lars Holmquist (ett års mandat kvar)
Jan Winberg (ett års mandat kvar)

Suppleanter:

Kjell Melin (omvald, ett års mandat)
Hans Lindblom (omvald, ett års mandat)

Till revisorer valdes Gunnar Larsson (omval) och Lars-Erik Torstenson (omval) med Jonas Grütz (omval) samt Martin Pålsson (omval) som suppleanter.

Till valberedning valdes Jacob Larsson, Henrik Johansson (sammankallande) och Bengt Karlsson.

* Styrelsen

Museiföreningens styrelse har under verksamhetsåret haft tio protokollförda sammanträden. Löpande kontakter mellan ledamöterna tas däremellan i stor omfattning. Styrelsen arbetar i nära samverkan med järnvägsförvaltningen och dess direktion vilket ger stabilitet i verksamheten. Under verksamhetsåret har Företagarnas Redovisningsbyrå i Tierp AB haft kassörsfunktionen, men utanför styrelsen.

Staffan Frisk och Lars Granström har varit styrelsens sekreterare under 2019.

*Pris för Roslagsbanehistoriskt bevarande

Priset har på grund av pandemin inte delats ut under år 2020.

*Ekonomiska bidrag och gåvor

Från Uppsala kommuns kommunledningskontor har museiföreningen erhållit bidrag till

- 130 000 kr till veteranbusstrafiken mellan Selknä hållplats och Fjällnora under högrafiksäsongen samt Fjällnordagen.
- 520 000 kr för underhåll av spårssystem och plankorsningar
- 35 000 kronor i informationsinsatser riktade till resenärer på grund av pandemin.

Insamlingen till SRJ 28 Stortysken har fortsatt och har passerat 720 000 kronors nivån under våren 2020.

Avlidne medlemmen Ingemar Unnerstads dödsbo i Vallentuna donerade 50 000 kronor till renoveringen av passagerarvagnen SRJ Co 43.

Medlemmen Torsten Andersson i Faringe har donerat 10 000 kronor till renoveringen av sommarvagnarna Coö 37 och 38.

*Bärby-Lövstaområdet

Kommunens skapande av en ny stadsdel i Södra Gunsta (etapp 1) har de senaste tretton åren dominerat i föreningens kontakter med kommunen. Förhandlingar har pågått fram till första hälften av 2018 men fick ett uppehåll under hösten på grund av Trafikverkets vägplan som blev klar först hösten 2019. Dock färdigställdes gatu- och husbyggen intill Gunsta hållplats under år 2020.

Väggorsningen intill hållplatsen flyttades under 2020 några meter österut. Styrelsen har under året haft biträde i denna specifika fråga av Bo Lönnemyr, Per Wirback och Mats Gustavsson.

*Uppsala Central's ombyggnad

Region Uppsala, Uppsala Kommun, Trafikverket och Jernhusen har signerat en överenskommelse att järnvägslinjen mellan Rosersberg och Uppsala ska ha fyra spår istället för två, samt att en ny station ska byggas i Bergsbrunna mellan Uppsala och Knivsta.

Ännu är inga planer fastlagda men det pågår utredningar hos ovan nämnda instanser. Detta kan påverka vår station Uppsala Östra på ett eller annat sätt. Museiföreningen haft ett samrådsmöte med Uppsala Kommun och Trafikverket under slutet av år 2020 om frågan.

Under år 2021 kommer det bli fler samrådsmöten i frågan.

***Kontakter med Uppsala kommun**

Uppsala Kommun har sedan år 2018 en utsedd kontaktperson på kommunledningskontoret för vår museijärnväg. Denne handlägger bland annat de kommunala bidragen till vår verksamhet.

Samma person är även ansvarig för utveckling av Uppsalas besöksnäring. Under 2020 har därför representanter från styrelsen, marknadsgruppen och ban- och signalavdelningen haft löpande kontakter med kontaktpersonen.

Under året har föreningens sakkunniga handlagt ett flertal löpande ärenden enligt PBL. Internt har styrelsen, banavdelningen och signalavdelningen fått hjälp med kommunkontakter, kart- och arkivuppgifter, fastighetsrättsliga frågor, grannkontakter och upprättande av kabelkorsningsavtal.

Sakkunniga handläggare i ban- och plankorsningsärenden har varit Björn Rossipal, som biträttats av Anders Wårdenius, Bo Lönnemyr, Henrik Block, Mats Gustavsson samt Per Wirback.

***Övriga externa kontakter**

Förfrågningar och ibland även överenskommelser med grannar och fastighetsägare utmed banan har som vanligt förekommit under året.

***Företags- och organisationskontakter**

Tillsammans med varuhuset Thuns i Faringe (inklusive dess Café Go'biten) har museiföreningen haft ett givande samarbete. Med restaurangen Länna bruk Restuarang inleddes år 2019 ett givande samarbete som fortsatte under året 2020. Via internetportalen www.upplevelser.se kan besökare boka både resa och restaurangbesök. Under pandemiosommaren 2020 blev detta en uppskattad besöksupplevelse då flera stannade hemma i stället för att resa utomlands på semestern.

Museiföreningen har under 2020 varit medlem i Museibanornas Riksorganisation (MRO), Arbetsam, Järnvägmusei vänner, Uppsala Industriminnesförening, Uppsalamuseernas Informationsförening och Folkrorelsearkivet i Uppsala län.

***Adolphson & Falk om Lennakatten**

Anders Falk, medlem av låtskrivarduon Adolphson & Falk, kända för bland annat sin jullåt "Mer jul". Han är sedan mer än 40 år Marielundsbo och upplevt vår verksamhet både som granne och resenär. Anders har länge tänkt på att stödja föreningen med en specialskrivna låt. Vårvintern 2020 kom han i gång med komponerandet. Skrivarkollegan Thomas Adolphson drogs in i arbetet. Resultatet blev låten "En Lennakatt" som de spelade in med ljudbakgrunder från vår museibana. Den nyskrivna låten presenterades i juni och uppmärksammades av bland annat Radio Uppland, där Anders framförde den akustiskt i direktsändning. Anders skulle även ha framträtt på Marielunds station, men på grund av pandemin fick detta evenemang skjutas upp till 2021.

***Tomteåg i Faringe och Almunge**

På grund av den ökande smittspridningen i november och december 2020 arrangerades inga Tomteågar i Almunge och Faringe.

***Kommentarer till den ekonomiska årsredovisningen:**

Styrelsen hade satt som mål att verksamheten 2019 skulle gå med ett överskott på ca 200 000 kronor före eventuella avskrivningar, detta för att fylla på den checkcredit som föreningen har hos Swedbank.

Då pandemin var ett faktum reviderade föreningens styrelse och funktionärer i maj budgeten för år 2020 och drog ned den till 55% av planerade intäkter och utgifter. Det blev dock bättre än vad som förväntades i maj.

Att 2020 års verksamhet ändå visar ett underskott 286 000 kronor beror till större delen av ändringar i balansräkningens konton.

Orsaken till denna engångsföreteelse förklaras i den separata ekonomiska redovisningen.

Museiföreningens stab

***Arkiv**

Museiföreningens förenings- och järnvägshistoriska arkiv är inrymt i Faringe stationshus källarvåning.

Arkivchefen Gunnar Larsson har haft konsulterande besök av Landsarkivet i Uppsala såväl som Uppsalas folkrörelsearkiv. Gunnar har även gått några av de kurser som Folkrorelsearkivet i Uppsala arrangerar kontinuerligt.

***Banantikvarie**

ULJ Banantikvarie är en funktionärstjänst underställd styrelsen. Banantikvarien fungerar som

järnvägshistorisk rådgivare till föreningens övriga avdelningar men arbetar också självständigt med tillsyn av antikvariska frågor i föreningens verksamhet samt med förslag till förbättringar av främst miljöerna längs museijärnvägen

Banantikvarie John Thoweman har under året färdigställt en rekommendation om färgsättning av ny vagnverkstad i Faringe samt i övrigt verkat i bland annat antikvariska, historiska och arkivrelaterade frågor.

***Ekonomifunktionen**

Föreningens innehav av aktier förblev under 2020 oförändrat, då dessa ger ett ekonomiskt tillskott i verksamheten.

Ekonomifunktionen har under året bestått av tre huvudområden:

a) Registratur och skanning av inkommande fakturor, räkningar och kvitton handhas av Kjell Bränge.

b) Bokföring, in- och utbetalningar, fakturering, bokslut och deklarationer utförs av Företagarnas Redovisningsbyrå i Tierp AB (FRT).

c) Internkontroll och uppföljning har skötts av Stig Jandrén fram till 2020-08-31. Därefter av Andreas Pettersson.

Styrelsen vill här passa på att tacka Stig Jandrén för hans insatser att hålla ordning på föreningens ekonomi som nu omsätter drygt 4 miljoner kronor.

Kjell har haft de löpande kontakterna med FRT. Interncontrollern Stig och Andreas medverkade även som föredragande på styrelsemötena och i järnvägsdirektionen.

***Försäljningsprodukter**

Sortimentet har fortsatt vara leksakslok i plast med såpbubblor, små tågbanor, pennvässare, museiguident, nyckelringar, vykort och pennor köptes in för försäljning på stationer och tåg.

En grupp yngre medlemmar i åldern 12 till 15 år har fått sälja souvenirer Marielunds station. En bra introduktion för dem i verksamheten.

Ansvarig för försäljningsverksamheten under året var Tommy Werving. Mårten Ericsson var ansvarig för försäljningsförrådet som är inrymt på i Almunge station.

***Hemsida på Internet**

Hemsidan har under året haft över tusentalet besökare. ULJ:s biljettexpedition på Uppsala Östra respektive gruppreserbokning har noterat att allt fler kunder refererar till denna. Hemsidans layout och

grafik har successivt förändrats och förädlats under år 2020. Webbmaster var under år 2020 Lars Holmqvist.

***Facebooksidor**

Sedan 2012 har museijärnvägen en supportande men från föreningen juridiskt fristående Facebooksida där i dagsläget över 1100 medlemmar finns registrerade. På denna mötesplats redovisas t.ex. en just avslutad banarbetshelg med fotografier eller den pågående renoveringen av vagnar och ånglok.

Här finns även minnestexter och dito bilder från förr i tiden täckande både norra och södra delarna av Roslagbanan dvs. från 1880-talet fram till 1990-talet. Men här förekommer också debatter och diskussioner som berör museijärnvägen i nutid och framtid. I vår organisation som nu har ca 220 aktiva medlemmar är Facebooksidan ovärderlig för alla aktiva som vill lära känna andra inom organisationen som man inte träffar så ofta. Den skapar dessutom bättre förståelse bland alla medlemmar - aktiva som stödjande - för de olika inriktningar föreningens och museijärnvägens avdelningar har.

Ansvarig för den fristående Facebooksidan har varit Mathias Rickman.

Under 2016 skapades en ytterligare Facebooksida som föreningen är juridiskt ansvarig för. Denna är helt av informationskaraktär och saknar debatter och personliga inlägg från medlemmar såväl som utomstående.

Ansvarig för föreningens officiella Facebooksida har varit Christoffer Hörnhagen fram till augusti 2020. Därefter Jesper Movérare. Denne har vitaliserat nämnda Facebooksida som bidrar starkt till marknadsföringen av både museijärnvägen och föreningen.

***Instagram**

Ytterligare ett socialt medium har börjat användas av föreningen. Instagram, som är mer en fotonyhetsajt. Även denna får allt fler följare och Ludvig Sahlin ansvarade under år 2020 för denna.

***Marknadsföringsgruppen**

Då marknadsföring är en komplex sak har antalet handläggare av olika områden inom vår marknadsföring består av enskilda medlemmar som vill arbeta med marknadsföring, såväl som representanter för trafikavdelningen, försäljningsavdelningen, webmaster samt tidskriften Roslagsexpressen. Gruppen håller samman all form av marknadsföring av

verksamheten inom SRJmf och museitågtrafiken med Lennakatten på ULJ.

Marknadsföring via sociala medier

Precis som 2020 påtagligt hur sociala medier och det elektroniska informationssamhället har förändrat vår kundkrets sätt att hitta information om oss. Efterfrågan på traditionella reklamfoldrar fortsätter att minska. Allt fler resenärer har istället järnvägens tidtabeller inlagda i sina mobiltelefoner nedladdade från vår hemsida när de kommer på besök.

- Samarbetet med restaurangen i Länna har fortsatt och varit god trots pandemin. Via Internet-sajten www.upplevelser.se kunde man som 2019 boka resa med måltid i Länna.

- Sedan år 2017 är Lennakatten med på internetportalen Trip Advisor, dock skulle fler besökare kunna uppmanas att logga in på sidan och lämna sina kommentarer. Något gruppen ska arbeta på.

- Dagstidningen UNT:s pappersupplaga minskar men deras e-upplaga ökar, vilket sommarens marknadsföring tagit hänsyn till. Vi annonserar i båda.

- Avtal med Google och Eniro har tecknats så ULJ och museiföreningen får en mer framträdande plats på respektive portal när en internetbesökare letar efter "museijärnväg" eller "familjenöje" som sökord.

Marknadsföring med traditionella metoder

- Av traditionella trycksaksproduktioner som återkommit kan nämnas försommartrafikfoldern (upplaga 300 ex, fyra sidor A4) och sommartrafikfoldern (upplaga 30 000 ex, tio sidor A5).

- Sommartrafikfoldern har distribuerats till turistbyråer i Uppland och till landskapet angränsande kommuner samt till boendeanläggningar som hotell, vandrarhem och campingplatser i landskapet och dess närhet, bibliotek, museer mm.

- En inplastad anslagstidtabell i A3-format har satts upp på alla stationer och hållplatser utmed banan.

Liksom tidigare år har tågtrafiken annonserats i års- och säsongsbaserade trycksaker som Museer i Uppsala (Uppsalamuseernas Informationsförening), Arbetsamma museer (i Sverige), Tågsommar (Sverige) samt What's on Uppsala (aktivitetsbroschyr för Uppsala kommun och Uppland (perioden juni-augusti).

- Annonser har under trafiksäsongen publicerats under åtta tisdagar, fem fredagar och två lördagar i Uppsala Nya Tidning samt i samma tidnings e-bilaga nyss nämnda dagar.

- Artikel- och notismateriel har kostnadsfritt publicerats i bland annat Uppsala Nya Tidning, Upplands Nyheter samt Uppsala-Tidningen.

- Lennakattens tågtrafik har uppmärksammats genom nyhetsinslag och reportage i UNT och i etermedier som Radio Uppland och SVT Uppsala.

Event

På grund av pandemin ställdes de annars välbesökta och uppskattade eventen in under år 2020.

I marknadsgruppen har Mathias Rickman, Anita Edberg, Beatrice Johnsson, Lars Eriksson, Jesper Movérare, Ruth McKie, Lars Holmquist, Stig Sahlin, Ludvig Sahlin, Tommy Werving samt Johan Vinberg ingått.

***Medlemsservice**

Under året har det sedvanliga arbetet fortlöpt med att anteckna nya medlemmar samt med avisering av medlemsavgifter för det aktuella medlemsåret. I detta arbete ingår att uppdatera tillaktuella uppgifter. I detta arbete ingår vidare att förse redaktionen för tidningen Roslagsexpressen med adresser för utskick av föreningens medlemstidning samt adresser för järnvägens "Försommartrafik" folder.

Vid årets slut hade föreningen 1892 st medlemmar fördelat på 1243 st män, 650 st kvinnor och 1 förening.

Av dessa var följande:

- fullt betalande: 1263 st (varav nio bosatta utomlands)
- familjemedlemmar: 587 st (varav fem bosatta utomlands).
- ungdomsmedlemmar: 65 st (två bosatta utomlands).
- hedersmedlemmar: 12 st
- ständiga medlemmar: 15 st

Antalet aktiva medlemmar var vid årsskiftet 224 st. Av dessa är 35 st kvinnor. En aktiv är bosatt utomlands - i Finland.

Medlemsregistrator har under 2020 varit Kjell G Bränge.

***Tidskriften Roslagsexpressen**

Föreningens tidskrift Roslagsexpressen har getts ut i sin 51:e årgång. Det har inneburit två 16-sidiga utgåvor och två tolv-sidiga, som kommit ut kvartalsvis.

Antalet minskade sidor beror helt och hållet på att textbidragen var fortsatt färre under år 2020 än åren

2015-2018. Varför denna situation uppstått och hur och hur tidningen på nytt ska ha 16 sidor i varje utgåva analyseras just nu av redaktören tillsammans med andra aktiva medlemmar.

Den tryckta upplagan har varierat mellan 1 600 och 1 800 per utgåva, varav omkring 1 400 ex har distribuerats till medlemmarna inom ramen för medlemsavgiften och återstående andel av upplagan i form av gratisexemplar till företag, myndigheter och organisationer med vilka föreningen samverkar på olika sätt eller har nära kontakter i allmänhet.

Stig Sahlin har varit chefredaktör, tillika ansvarig utgivare. Roger Malmer har biträtt redaktionen beträffande layout och ombrytning. Tryckning och distribution har utfört av tryckeri Printer i Stockholm.

***Internrevision av museijärnvägens säkerhetsarbete**

Säkerhetsrevisionen, som är direkt underställd föreningsstyrelsen och inte ingår i ledningsgruppen för Upsala-Lenna Jernväg, har under år 2020 bestått av en medarbetare, Björn-Erik Erlandsson.

Järnvägsförvaltningen Upsala-Lenna Jernväg

***Direktionen**

Järnvägsförvaltningens arbete samordnas av en järnvägsdirektion. Denna består av cheferna för samtliga avdelningar i järnvägsdriften samt ett antal funktionärer.

Under år 2020 har direktionen haft nio protokollförda möten samt även medverkat vid det årliga planerings- och beredningsmötet för kommande årsbudget.

Christoffer Hörnhagen har varit direktionens mötesordförande medan Per Lundberg har varit dess mötessekreterare.

***Banavdelningen 2020**

Det är i nuläget 24 st aktiva medlemmar i Banavdelningen med en kärntrupp på cirka 12 personer som lägger ner mycket tid vid ULJ.

Sammantaget kan sägas att det som formulerats i verksamhetsplanen också har genomförts och mer därtill. Arbetet med växlarna, som utgjort restpunkt i många år, har fortgått och kommer under flertal år vara en given punkt i kommande års verksamhetsplaner.

Vill så här inledningsvis passa på att tacka alla som varit med och bidragit med arbetsinsatser under året, så väl praktiskt som administrativt. Ni gör ett

fantastiskt arbete och ser till att vi har en bana som är välskött och som vi kan vara stolta över.

Organisering av arbete

Arbetshelger har minskat i antal och har till står del bestått i arbetsdag på helgen snarare än båda dagarna. Under året så har dock ett gäng på 5-6 personer, i princip, arbetat tre vardagar varannan vecka. Fokus här har varit växlar och underhåll av fordon.

En banjour har också upprättats under trafiksäsongen. Detta i syfte att avlasta Cba och upprätthålla hög tillgänglighet för rapportering, bedömning samt åtgärder av fel.

Två spårriktarveckor har genomförts med mycket gott resultat. Utöver detta så har det lagts ned många timmar på administrativt arbete för planering, dokumentation och deltagande i så väl föreningens egna möten som möte med kommunen, grannar samt entreprenörer som ska utföra arbeten i anslutning till infrastrukturen.

Banavdelningen har letts av banchefen, ställföreträdande banchef samt en ledningsgrupp som berett ärenden och planerat årets arbeten.

Under 2020 har Christian Jerrestål varit banchef, Mats Gustavsson biträdande banchef.

Ledningsgruppen har därutöver bestått av Bengt Karlsson, Gunnar Melin, Tommy Jonsson, Carl-Göran Sehlberg samt Kjell Melin. Ledningsgruppen har under året haft sju möten.

Banbesiktning

Under året så har de föreskrivna banbesiktningarna genomförts av våra besiktningsmän och inrapporterade brister har införts i vår databaserade sammanställning av felrapporter (Felsam). Sträckorna Marielund-Bärby och Bärby-Skölsta har även i år varit utan ordinarie besiktningsman och besiktningen har fördelats bland övriga. I stort har de fastställda tiderna för besiktningsintervallen följts.

Erfarenhetsåterkopplingsmöte för banbesiktare och banbesiktarelever har ej ägt rum under året.

Mötesformen är inte föreskriven men är ett bra forum för diskussion och utveckling.

Vid årets start hade vi 521 anmärkningar noterade i Felsam. Vid årets slut 422 anmärkningar. Antalet anmärkningar vi åtgärdat under året är 283 st varav flera av dem avser skarvbultar. Under året tillkom 150 anmärkningar. Sedan Felsam började föras i Excel finns nu 5098 åtgärdade anmärkningar i listan över åtgärdat.

Underhållsåtgärder

Underhåll och inköp av utrustning

Under vintermånaderna 2020 har underhåll av banteknisk utrustning skett i Faringe lokstall. Exempelvis kontroll och byte av olja i maskiner, kontroll av att mätutrustning är korrekt. Åtgärder har också vidtagits på kranvagnen, SRS-vagnar, buskröjare med flera fordon som avdelningen använder.

Under året har cirka 100 timmar lagts på inmätning av anläggningen.

Plankorsningar

Siktröjning har ägt rum vid ca 10 plankorsningar längs banan. Det handlar både om landsvägsövergångar, gång- och cykelvägar samt ägovägar. Röjningen har varit påkallad utifrån besiktningssanmärkningar men också utifrån förebyggande underhåll vid korsningar där behovet av siktröjning är känt som frekvent återkommande.

Plankorsningen Gunstavägen har flyttats och därmed lagts om. Spårarbetena genomfördes av inhyrda entreprenörer under vår arbetsledning och med vår ibruktagandebesiktning. Plankorsning Labruden har fått nya plankblock. Därtill har Trafikverket genomfört asfaltering vid en del av våra plankorsningar som korsar deras vägar.

Växlar

Fortsatta påläggssvetsningar har ägt rum under året. Även utbyte av genomgående bult, sprintar, justering av 3/5 mått mm har ägt rum i flera växlar.

Slipersbyten och andra åtgärder i banöverbyggnad

Under hösten har 780 slipers bytts på linjen samt spår 1 och spår 3 i Faringe. Arbetena utfördes via kommunen av LPR med slipersbytarförare från oss. Använda slipers har samlats ihop. Under året har också städning av såväl personbangården som driftbangården i Uppsala ägt rum.

Spårriktning

Spårriktning med tillhörande ballastkomplettering har under året genomförts.

Vegetationsbekämpning

Manuell röjning har ägt rum på olika platser längs linjen.

Ogräsbekämpning

Under året har ogräsbekämpning av hela linjen genomförts vid två tillfällen. Behov förelåg för även ett ytterligare tillfälle men som ej kom till stånd.

Gränssnitt mot grannar samt åtgärder i banunderbyggnad

Under året har det varit fortsatta kontakter kopplade till byggprojekten i Gunsta samt med andra grannar längs banan där olika typer av åtgärder planerats eller genomförts.

Administration och utbildning

Bengt Karlsson har även i år ansvarat för omhändertagandet av samtliga inrapporterade fel och att de förs in i Felsam samt att de markeras som åtgärdade när så är fallet.

Samtliga ledningsgruppsmöten har antecknats och därtill har vår dokumentation av åtgärder hos så väl oss själva som hos grannar införts i vårt register

Utbildningen till banbesiktare har inte kunnat genomföras under 2020.

***Jernvägscaféet i Marielund**

Coronapandemin medförde också för caféet en annorlunda sommar i trafiken. Pandemin innebar att 90% av personalen inte kunde delta i verksamheten eftersom de tillhörde riskgrupp. Tack vare en helgjuten insats av återstående 10% av personalen kunde caféet hållas öppet under säsongens alla ordinarie trafikdagar, låt vara med minimal bemanning och ett begränsat sortiment.

Året präglades förutom av pandemin av en väderleksmässigt ganska normal sommar. Antalet besökare var med tanke på omständigheterna oväntat stort, men kunde hanteras enligt gällande restriktioner. Vi hade t.ex. en stor yta utomhus att sprida ut besökare på. Årets resultat innebar en minskning med 30% jämfört med år 2019, men nådde i alla fall upp till målet för den alternativa budget för föreningen som antogs inför trafiksäsongen.

Den administrativa delen av verksamheten är liksom tidigare år samordnad med trafikavdelningen och cafépersonalen bokades via trafikavdelningens turbokningssystem. Denna samordning och personalbokning har liksom tidigare fungerat utmärkt även detta år.

Caféföreståndare under år 2020 var Aina Andersson.

***Jernvägscaféet i Almunge**

F.d väntsalen, tågexpeditionen och postkontoret i nedervåningen av Almunge stationshus har sedan föreningen förvärvade byggnaden inhyst caféverksamhet under olika arrendatorer. Från och med sommaren 2019 har museiföreningen själv svarat för caféverksamheten. Under sommaren svarade Mårten Ericsson för verksamheten. Under hösten bildades en kommitté som inför och under

trafiksäsongen 2021 kommer ta hand om caféverksamheten.

***Maskinavdelningen**

Under verksamhetsåret 2020 har maskinavdelningen ägnat sig åt underhåll och renovering av fordon.

Driftångloken

Driftsatta ånglok har under 2020 varit BLJ 4 "Långshyttan" och BLJ 5 "Thor". Dessa genomgick under våren 2020 normalt underhåll.

Diesellok/lokomotorer – driftfordon

Av föreningens motorlok har SRJ 1 (Z4), SRJ 2 (Z6) och SJ Z4p 266 varit i drift. Tp 3515 användes under våren för banarbeten och ställdes sedan av för sommaren.

Tp 3515: under hösten påbörjades en lättare renovering av loket för att få den i drift till sommaren 2021. Detta med bland annat tätande av läckage.

På de övriga driftmotorloken har normalt underhåll utförts.

Rälsbussar – driftfordon

Av föreningens rälsbussar har YBo5p 809, 885, YFo5p 904 och UBfo3yp samt under andra hälften av år 2020 även UBo3yp 2139 varit i drift.

Personvagnar – driftfordon

I trafiken har ett tiotal personvagnar varit driftsatta, de har även genomgått normalt underhåll.

SRJ C 9 har under hösten/vintern 2020 fått en allmän uppfräschning med bland annat fernissning av fönsterramar och vaxning av vagnen

För att få större sittplatskapacitet i tågen ställdes även SRJ Co 114 på, då det fanns antydanden till att SRJ Co 115 har problem med ett lager.

Godsvagnar – driftfordon

De godsvagnar som använts i trafiken och/eller ban- och signaldriften har fått behövligt underhåll.

Samtliga fordon som använts vid ULJ i trafiken har genomgått säkerhetsbesiktning

Utbildning

Under 2020 utfördes repetitionsutbildning av förare och eldare under totalt fyra dagar vid två tillfällen. På uppdrag av Trafikavdelningen genomfördes en utbildning i teknisk vagntjänst under våren. Tidigare utbildade förar- och eldarelever har övningstjänstgjort under säsongen med inriktning på examinationer under 2021.

Renovering av fordon

Ånglok

Arbetet med renoveringen av NÖJ 16 har gått framåt där man bland annat hängt upp koppelstängerna. Under sommaren 2020 lyftes även loket på den nykonstruerade lyftplattan för omgjutning och bearbetning av ett storlager.

Arbetet mer SRJ 28 "Stortysken" har även gått vidare med bland annat färdigställandet av ramen för att kunna lyfta i pannan. Tendern till loket har även lyfts för genomgång av boggier, då hittades ett lager som man var tvungen att åtgärda, detta genomfördes under våren 2021. Man har även provmonterat sotskåpet på ramen och de hål som har kunna borrats har borrats.

Insamlingen till förmån av renoveringen av SRJ 28 har våren 2021 uppnått cirka 800 000. Tack till alla som bidragit!

Diesellok/lokomotorer

Renovering av SJ Z4p 317/NKLJ 3 har påbörjats under hösten 2020 med bland annat skrapning och grundmålning av loket. Man har även rengjort bränsletanken till loket.

Rälsbussar

Revision av släpet UBo3yp har färdigställts och togs i drift under juli 2020.

Revision av YBo5p 796 återupptogs även under hösten 2020 med bland annat urstädning, byte av plåt i rälsbussens b-ände, återbyggandet av vägginredning samt nytt golv i b-ändan. YBo5p 796 beräknas tidigast vara klar 2023.

Personvagnar

Arbetet med sommarvagnarna Coö 37 och 38 har fortskridit med bland annat inmätning av plåtar till taket på Coö 37, dessa beställdes även och levererades under våren 2021. Fönsterbleck och annat pyssel har genomförts under 2020. Arbetet med SRJ Co 43 har även fortsatt med rivning av takpapp och träarbeten på insidan av vagnen.

Chef för maskinavdelningen var Rickard Vahlberg, biträdande chef har varit Robin Högberg som även ansvarar för dieselfordon. Lokmästare, ånglok, har varit Henrik Johansson. Vagnmästare har varit Thomas Lindström med biträde av Erik Jacobsson. John Thoweman har ansvarat för maskinavdelningens utbildnings- och fortbildningsärenden. Budgetansvarig för maskinavdelningen har varit Lars Björneheim.

***FRA Faringe rälsbilsavdelning**

Vi har syns med några våra fordon ute i trafiken 2020, samt vid ett antal andra tillfällen då vi gjort egna utfärder och provkörningar.

Under ej trafiktid har vi mest sysslat med underhållsarbeten av våra fordon samt en del andra saker. En grupp inom FRA har även varit aktiva med planering av järnvägscafét i Almunge.

I övrigt har vi byggt ”plankvandring” utanför vårt rälsbilsgarage, städat och röjt i och utanför dressinsgaraget samt byggt en paus- och fikaplats på baksidan. Vi har bistått rälsbussavdelningen med diverse svetsjobb på Yp 796 och påbörjat målning och uppsnygning av dressinbodarna nere på bangården utanför växel 18.

Rälsbilen: Den har fått behövligt underhåll och översyn. Komplettering av ny kondensator samt lite andra uppsnyggande åtgärder som t ex målning av bagageutrymmet.

125-3318: En lite mer omfattande översyn och ansiktslyftning av karossen som t ex spackling, slipning och ny färg på utsidan. Förhoppningsvis kommer den att rulla ut någon gång i sommartrafiken 2021.

112-2759: Behövlig service och översyn samt påbörjat en större motorreovering.

Vallvikarn: Behövlig service och översyn samt fått ny strålkastare monterad.

114-2797: Nytt tak (sponsrat) samt behövlig service och översyn.

Vi har under året fått en originell spårbunden manskapsvagn av Sveriges Järnvägsmuseum i Gävle. Den kommer att hämtas hem under vårvintern 2021.

Vi som är FRA: Anita, Lars-Åke och Mikael Karlsson, Gudrun Skalmark, Åke Englund, Kristoffer Holgersson samt Lennart Gunger.

***Personalavdelningen**

Antalet aktiva vid ULJ uppgick vid säsongens början till 219 personer.

Hälsokontroll av ULJ:s personal i säkerhetstjänst har genomförts, med iakttagande av gällande regelverk TSFS 2013:50. Tre ULJ-läkare har delat på huvuddelen av arbetet med hälsokontrollerna. Aktiva medlemmar verksamma även vid något annat järnvägsföretag, musealt eller kommersiellt, har i flertalet fall anlitat externa läkare. Under år

2020 utförde de tre ULJ-läkarna 31 st läkarundersökningar och granskade 27 st hälsodeklarationer.

Enligt föreskrifterna ska varje år 10 % av personalen i säkerhetstjänst testas för förekomst av narkotikamissbruk. Liksom föregående år görs detta i samarbete med Nordisk Drogprevention AB, med ett utblåsningsprov för narkotika. Utblåsningsprov för alkohol har utförts i samband med dessa tester.

Personalchef har varit Paula von Weisz, från 29 november Roland Bol. Hälsokontrollshandläggare har varit Anne-Marie Pernulf, knuten till personalavdelningen. I personalavdelningen har dessutom Victor Ericsson Guitard ingått som rekryterare och Björn Magnusson som ungdomsansvarig.

***Signalavdelningen**

Allmänt

Signalavdelningen har under året utgjorts av cirka åtta aktiva medlemmar, vilka i olika grad deltagit i verksamheten. Avdelningen har haft regelbundna arbetskvällar de flesta av årets måndagar. Dessutom har en del planerade heldagsarbeten förekommit. Akuta arbeten för felavhjälpning har också förekommit. Inom signalavdelningen bedrivs även ett "skrivbordsarbete" med administration, planering och konstruktion.

Medlemmarna i signalavdelningen har tillsammans kompetens för alla förekommande arbeten på banan såväl som projektering, granskning och besiktning, även om vissa av dessa moment utgör trånga sektioner där vi skulle behöva öka vår kapacitet. Normalt utförs alla signalarbeten på ULJ av egen personal även om inköpta arbeten förekommer i samband med större projekt. För att uppfylla kraven på behörighet för starkströmsarbeten har avdelningen dessutom, genom delegeringsavtal, haft en behörig elektriker knuten till sig.

Drift och underhåll

Samtliga signalanläggningar har som vanligt genomgått besiktning och funktionsprovning i samband med att banan öppnats för trafik under våren. Under året har fel uppstått på anläggningarna i en omfattning som är mindre än normalt.

Under trafiksäsongen hade vi en jourverksamhet där det varje dag fanns en signaljour schemalagd. Ambitionen är att alla trafikstörande fel skall vara åtgärdade före nästa ordinarie trafikdag – en målsättning som vi för majoriteten av de rapporterade felen har kunnat uppfylla. Under den varma delen av säsongen har en del underhållsarbeten i form av målning gjorts. Det överklotttrade relähuset på Uppsala östra har äntligen målats.

Väsentligare ny- och ombyggnader

Utbyte av enskens vägsignaler till triangelformade signaler har ägt rum på de sista återstående vägarna Dymlingsvägen, Bärby V0, Bärby V1 samt Länna Bruksgata inför att vägtrafikförordningens övergångstid för kvarvarande gamla signaler tar slut 31/12 2020.

Kommunen har genomfört en större ombyggnad av korsningen Dymlingsvägen, tidigare Gunsta byväg. I samband med det har hela vägskyddsanläggningen byggts om.

Komplettering med ett ytterligare kastljus vid Ärnevi pga siktförhållande för ny anslutande gata.

Elförreglingarna i Marielund har återmonterats efter spåröbyggnaden. Spårledning för flankskydd har införts i Almunge. Det interna datanätet Faringe-Almunge har uppdaterats. Därtill har en vägskyddskur donerats från SL.

Operativt ansvarig för signalavdelningen har under året varit Per Wirback, administrativ chef (CSia) har under året varit Anders Wårdenius. Även Markus Nordén har ingått i avdelningens ledningsgrupp.

***Stationer och hållplatser**

2017 försvann efter ett styrelsebeslut definitivt den tidigare fastighetsavdelningen, Alla stationer och en del hållplatser har nu en egen föreståndare och driftsbudget. Kvar finns dock några funktionärer som bistår alla stationer med tjänster. Dess är banantikvarien John Thoweman (som är rådgivande vid byggnads-arbeten), elkraftansvarige Daniel Myrberg, telekommunikationsansvariga Anders Järvenpää och Per Wirback samt trädgårdskonsulten Rolf Englund.

Uppsala Östra

Reparationer och förbättringar av stationens alla utrymmen har gjorts löpande under år 2019. MTR Tunnelbanan AB har hyrt in sig i lokalen för att få tillgång till pentry, toalett och personalrum för sin tågpersonals räkning. Stationsföreståndare har varit Anders Arbring och Märten Ericsson.

Skölsta hållplats

Under året har plattformen fortsatt att grusas och hållas ogräsfri. Hållplatsföreståndare var under år 2020 Åke Englund.

Bärby station

Inga större arbeten utförda på stationshus och övriga byggnader förutom regelbunden fastighetstillsyn och mindre underhållsarbeten. Stationsansvarig var under år 2020 Anders Arbring.

Gunsta hållplats

Hållplatsen har fått en fortsatt välbehövlig ansiktslyftning. Nya buskar har planterats och ojämnheter i gräsmattan fyllts upp rejält med matjord. Hållplatsföreståndare var under år 2020 Anders Haag.

Marielunds station

Under året har löpande underhåll av byggnaderna på stationsområdet utförts, bland annat fortsatt renoveringsarbete av stationshusets fönster. Ordinarie samt extra vattenprovtagningar har gjorts på dricksvattnet från brunnen enligt plan från kommunens miljöförvaltning för vattenförsörjningen till stationscafét. Arbeta med kostnadsuppskattning och utredning av olika ekonomiska bidragsmöjligheter till omputsning av stationshusets fasad i framtiden har på grund av pandemin fått skjutas fram ett år i tiden av budgetskäl. Fortsatt röjning av döda träd, buskage och löpande arbete med trädgård och övriga ytor på stationsområdet har skett under året.

Ansvarig för stationens alla byggnader (utom caféets verksamhet och relaterade inventarier) liksom hela stationsområdet under år 2020 var John Thoweman, även varit budgetansvarig för stationen liksom för Bärby och Länna, samt för VA, el- och sophantering för samtliga stationer.

Länna station

Under året har det röjts buskar och klippts gräs på de områden av stationen som museiföreningen disponerar. Stationsansvarig var under år 2020 Jakob Larsson.

Almunge station

Föreningen drev caféet i Almunge stationhus i egen regi under trafiksäsongen 2019. Ansvarig för verksamheten var Märten Ericsson.

Konstnärskollektivet Almunge-Länna-Knutby (KALK) har hyrt cafélokalen under vinterhalvåret för diverse verksamheter.

Stationsansvarig under år 2020 var Björn Åkerlund.

Moga hållplats

Den nya träplattformen har underhållits och buskar klipps och röjts. Hållplatsansvarig under 2020 har varit Gudrun Skalmark.

Faringe station (med lokstall och vagnhallar)

Inga större arbeten utförda på övriga byggnader förutom regelbunden fastighetstillsyn och mindre underhållsarbeten såsom målning av stationshustrapporna och gäststugan "Gökboet" i stationsträdgården.

Stationsföreståndare under år 2020 var Rickard Vahlberg.

***Säkerhetsavdelningen**

Under 2020 har säkerhetsavdelningens arbete lett och fördelats av Christoffer Hörnhagen. Säkerhetsgruppen har haft regelbundna möten inom arbetsgruppen med syftet att följa ut och fördela uppgifter till gruppens arbetande medlemmar. Året började med att Christoffer Hörnhagen i januari deltog i MRO säkerhetskonferens. Syftet med konferensen är att MRO banorna ska dela med sig av erfarenheter kopplat till säkerhetsarbetet, med målbilden att förebygga olyckor och underlätta förvaltandet av våra föreskrifter.

Säkerhetsgruppen inledde under 2020 en revision av ett antal av museijärnvägens föreskrifter, närmare bestämt Utbildningsföreskriften och Instruktioner till befattningshavare vid Uppsala-Lenna Jernväg. Detta revisionsarbete ska avslutas under 2021.

2020 var Christoffer Hörnhagen säkerhetschef. Säkerhetsinspektörer har varit Anders Block samt Henrik Block. Även föreskriftsansvarig Roland Bol är knuten till säkerhetsgruppen inom ramen för sin befattning. Anders Wårdenius har hanterat inkommande ärenden.

***Trafikavdelningen**

2020 har varit ett år som inget annat och den ännu pågående pandemin har i högsta grad påverkat trafikavdelningens aktiviteter, både i form av utbildning och genomförande av trafiken. Genom att vidta åtgärder och anpassa verksamheten har emellertid huvuddelen av densamma kunnat genomföras.

Utbildning

Den påbjudna säo-repetitionsskrivningen genomfördes liksom föregående år som hemskrivning. Praktisk repetitionsutbildning genomfördes i Faringe med ett antal repetitionspass fördelade på tre lördagar och två söndagar i april-maj. För dem som tillhör riskgrupp eller av annan anledning inte kunde delta på plats genomfördes repetitionsutbildningen på distans endera genom ett digitalt möte vid utsatt tid eller genom utsänd powerpointpresentation med hemskrivning.

Liksom tidigare år hölls en grundkurs i tre avsnitt: säkerhetsintroduktion, säo nivå 1 samt biljettkurs. I det första kursavsnittet deltog 15 personer. I den efterföljande kursen i säo 1 deltog 12 personer. I biljettkursens teoridel deltog 12 personer. Några av eleverna påbörjade under sommaren praktisk elevtjänstgöring ombord i trafiken och/eller på biljettexpeditionen. Under våren hölls en tågklarararkurs med 3 deltagare.

De sedvanliga utbildningsdagarna teknisk vagntjänst och teknisk linjetjänst genomfördes. Biljettkursens praktikdel samt en repetitionsutbildning för expeditiönsföreståndare genomfördes vid uppdelade tillfällen i juni.

Trafikavdelningen utvärderade smittspridningsläget kontinuerligt under året och fattade beslut om genomförande efter genomförd riskanalys. Olika typer av åtgärder vidtogs för att minska risken för smittspridning.

Höstens planerade kurs i säo 3 har fått framskjutas till våren med hänsyn till ökad smittspridning i Uppsala län och riket i övrigt.

Trafik

Trafiksäsongens början fick uppskjutas till följd av smittspridningen. Försommartrafiken såväl som beställningstågen under försäsongen inställdes.

Efter att trafikavdelningen utarbetat särskilda smittskyddsbestämmelser genomfördes försökstrafik lördagen den 13 juni och resultatet av försöket utvärderats inleddes trafiksäsongen försenat lördagen den 27 juni. Därefter har trafiken genomförts enligt plan.

Den ordinarie trafiken skede i huvudsak enligt tidigare års upplägg. Högtrafiken hade dock förskjutits en vecka framåt. Vi körde lördagar och söndagar från 27 juni till 13 september och onsdagar och torsdagar från 1 juli till 13 augusti. Vardagstidtabellen var i stort sett oförändrad från tidigare säsonger men på söndagar tillämpades en helt ny tidtabell med uteslutande ångloksdragna tåg. ”Stora ångtåget” pendlade mellan Uppsala Ö och Marielund och ”lilla ångtåget” mellan Marielund och Almunge.

Busstrafiken till Fjällnora var liksom tidigare begränsad till de sju veckorna med vardagstrafik.

Avslutningshelgen annonserades i år som Lennabanans dagar med anledning av att Kulturnatten i år endast genomfördes digitalt. Trafiken på lördagen den 12 september genomfördes i år med ordinarie vardagstidtabell som övergick i Kulturnattens ordinarie tidtabell med något tidigare lagda tider. Sista trafikdagen den 13 september trafikerades enligt särskild tidtabell med fem tågsätt i drift bland annat ett godståg och rälsbusståg med fem enheter.

En mer utökad adventstrafik som hade planerats fick dessvärre ställas in på grund av ökad smittspridning.

Antal resande under de första veckorna av trafiken var väldigt lågt, efter de första två veckorna steg dock resandet till förhållandevis normala nivåer. Med hänsyn till bortfallet av trafikdagar och det svaga resandeunderlaget i början i kombination med minskat antal beställningståg innebär dock att trafikintäkterna blivit väsentligt lägre än tidigare år.

Samarbeten

- *Spårvägssällskapet* körde anslutningsbussarna från Selknä till under 30 trafikdagar.
- Rabatt tillämpades för resenärer som uppvisade UNT+.
- Första förbindelsen till Faringe på onsdagar, torsdagar och lördagar marknadsfördes som Thunsexpressen.
- Genom upplevelse.com gick det även denna säsong att köpa paketresan ”Historisk tågresa med lyxig måltid” som innebar resa ToR Uppsala Ö - Länna och måltid på Restaurang Lännabruk.

Härutöver hade flera samarbeten planerats som dessvärre fick ställas in på grund av covid-19.

Bemannning

Under säsongen 2020 genomförde 121 personer 947 tjänstgöringsturer (busstrafiken ej inräknad). Av de 947 turerna utfördes 50% av 23 personer. Antalet elevturer var 111. Examination av nya befattningshavare i säkerhetstjänst inom trafikavdelningen: 2 tågchefhavare och 3 konduktörer.

Chef för trafikavdelningen har under året varit Rasmus Georgii-Hemming. Turfördelningen

organiserades av Svante Lindsjö. Ansvarig för beställningstrafiken och för utflyktstrafiken har varit Ruth McKie. Chef för biljettkontoret har varit Andreas Pettersson. Trafikavdelningens ledningsgrupp har i övrigt utgjorts av Roland Bol, Jan Winberg, Anders Ljung, Paula von Weisz, Aina Andersson, Jesper Movérare och Simon Krantz. Trafikavdelningens ledningsgrupp har under år 2020 hållit elva protokollförda möten.

Mobiltelefonen avsedd för resenärernas frågor om trafiken, ”kundtelefonen”, var påslagen dagtid måndag-fredag varje vecka under försäsong och eftersäsong. Under trafiksäsongen var telefonen påslagen under icke-trafikdagar, däremot avstängd på trafikdagar, då eventuella frågor i stället besvarades av Bx-personalen. Flest telefonsamtal kom som väntat under trafiksäsongen, men även före och efter säsongen var denna kommunikationsmöjlighet till nytta. Det var 12 personer som turades om att inneha mobiltelefonen, sammanhållande var Anders Eidsvik.

Under våren hölls inget aktivmöte på grund av smittspridningen. Under hösten hölls däremot ett digitalt aktivmöte över Zoom där de olika avdelningarna redogjorde för året som gott och planer för kommande år.

Planer

Under vintern och våren är inriktningen att genomföra utbildning i säo 1 och 3 samt sedvanliga repetitionsutbildningar.

Trafikupplägget kommer under 2021 kommer i huvudsak att ha det upplägg som var avsett för säsongen 2020.

Uppsala den 16 juni 2021

Styrelsen för

Museiföreningen Stockholm-Roslagens Järnvägar

Johan Vinberg

(ordförande)

Jan-Olof Persson

(vice ordförande)

Hilde Klasson

Ewa Lindman

Lars Holmquist

Kent Segersten

Jan Winberg

Kjell Melin

(suppleant)

Hans Lindblom

(suppleant)